

[Erik Eriksen.]

til en forenklet skattelov med stærkt nedsatte satser. Desuden agter vi at fremsætte forslag om de statslige ejendomsskatters bortfald, og vi agter at genfremsætte vort forslag om de amts- og sognekommunale ejendomsskatter. Endvidere ønsker vi tøj-skatten afviklet.

Jeg har med interesse mærket mig den nedsatte kommission om ministeransvarlighedsforholdet. Som jeg allerede tidligere i dag har nævnt, anser jeg det for vigtigt, at vi når frem til faste regler for ministrenes og administrationens ansvar.

Den højtærede statsminister sluttede sin åbningstale med at forsikre om regeringens samarbejdsvilje. Jeg har tidligere været inde på oppositionens erfaring med hensyn hertil. Vor erfaringer er dårlige, og jeg skal derfor heller ikke sige mere derom. Jeg skal blot sige, at der kun er en eneste betydningsfuld undtagelse, og det er forsvarsforslaget. Også her var der stærke kræfter i gang for at få det vedtaget praktisk talt uændret. Særlige forhold gjorde dog, at der for første gang i denne regerings levetid blev givet oppositionen mulighed for en realitetsforhandling. Jeg håber, som jeg har gjort det ved tidligere åbningsdebatter, at regeringen ikke blot siger, men også mener, at der bør samarbejdes. At jeg har mine personlige tvivl, har jeg nævnt.

Åbningstalen giver os i det hele taget ikke mange muligheder for at vurdere, hvad der i givet fald skal forhandles om. Det ligger nær at antage, at åbningstalens ringe vitaminindhold har sin forklaring i, at den hemmelige protokol, der i sin tid blev talt så meget om, og som har dannet grundlaget for regeringen, nu er ved at være udtømt. Den langsigtede politik, som især en del radikale ventede, er udeblevet. Der er sat nogle lapper hist og her, men om nogen langsigtet politik har der ikke været tale. Der er vist noget rigtigt i, hvad en socialdemokratisk folketingsmand for nylig sagde. Han sagde: det gør ikke så meget, at vi kun har 70 mandater, når vi i denne regering har fået vor politik gennemført 100 pct. Det kan den socialdemokratiske folketingsmand have ret i, for vi har med stor hast nærmet os de socialdemokratiske mål, således som jeg har søgt at påpege det.

Må jeg slutte med at sige, at paradoksalt

nok er det denne politiske udvikling, som efter min opfattelse vil komme til at ændre socialdemokratiets magtstilling. Det har længe været åbenbart, at socialdemokratiet har mistet evnen til at skabe den langsigtede og konstruktive politik, som den kommende tid ikke kan undvære, og som tidligere var socialdemokratiets styrke. Nok så mange programkommissioner har ikke kunnet udviske indtrykket af, at parti-programmets politiske og saglige indhold tilhører en tid, der havde sit højdepunkt for en menneskealder siden. Ikke mindst på denne baggrund er det betydningsfuldt, forekommer det mig, at venstre og det konservative folkeparti har opstillet et klart alternativ til formynderstatens gølge politik ved at anvise en vej til at styrke den enkelte borger over for staten.

Poul Møller: I den åbningstale, som danner grundlag for den generaldebat, vi skal føre her i det høje ting, præsterede den højtærede statsminister efter min mening en fremragende bedrift. Det lykkedes ham at holde en programtale uden på nogen måde at afsløre, hvad der er regeringens program for det kommende folketingsår. Der blev ikke løftet blot den mindste flig af det slør, bag hvilket fremtiden gemmer sig; der blev ej heller lettet det mindste på de persiener, bag hvilke regeringens interne overvejelser foregår. Jo, det var en bedrift. Til gengæld ville det være en endnu større bedrift, om vi i det høje ting var i stand til at bruge to dage til at diskutere det, som blev sagt. Lettere ville det unægtelig være at føre en debat om det, der ikke blev sagt, men dette ville på den anden side være lidet befordrende på grund af stoffets overvældende omfang.

Hvis man skal bedømme det helhedsindtryk, åbningstalen levner ved en gennemlæsning, bliver det billedet af en overmåde forsigtig regering, men — er jeg nødt til at tilføje — tillige af en regering, hvor træthedssymptomerne er udtalte. En regering, der har opgivet planlægning på længere sigt, men er indstillet på at tage stilling til problemerne i den rækkefølge, de melder sig.

Heri er der intet mærkeligt. Regeringen var lige fra sin start præget af en disharmonisk komposition — i hvert fald i alt det, som vedrører principielle opfattelser. Den